

GOIGS AL GLORIÓS SANT RAMON NONAT

QUE ES VENERA
DEL CASTELL

A LA CAPELLA
DE CARDONA

**Puix que Déu us obrí els braços,
gloriós Ramon Nonat,
feu que vagin nostres passos
vers Jesús Sagramentat.**

De la mort sorgeix la vida
en el poble de Portell!
D'una mare ja finida
n'ha sortit un sant novell.
Ja que vàreu perdre els llaços
maternals, Ramon Nonat,
feu que vagin...

Pasturàveu les ovelles
quan encar éreu minyó.
Sota el cel, quallat d'estrelles,
va florint l'oració.
Ja que mai els llavis lassos
vau tenir, Ramon Nonat,
feu que vagin...

Vostra vida d'orfanesa,
és riquíssima de fe.
Una veu, tota puresa,
us empeny a la Mercè.

Ja que vells i bordegassos
vau salvar, Ramon Nonat,
feu que vagin...

Predicant dins cada càrcer,
hom diria que brodeu:
tot i ser la veu esparsa,
qui no creia... després creu!
Si de reixes, canemassos
en vau fer, Ramon Nonat,
feu que vagin...

El novè papa Gregori
us nomena cardenal
perquè fou molt meritori
el que féreu contra el mal.
Sent els dons vostres capaços
per al bé, Ramon Nonat,
feu que vagin...

Noble vila de Cardona
ben malalt un jorn us veu.
Vostre cor prou se n'adona
que ve l'hora de la Creu!

Puix rebeu d'angèlics braços
el Senyor, Ramon Nonat,
feu que vagin...

Si al Castell la vostra vida
va tombar cap a ponent,
una cambra ha convertida
en capella resplendent!
Si no són, dins ella, escassos
nostres precés, Ramon Nonat,
feu que vagin...

Cardonencs, amb alegria,
festivem el vostre jorn,
alçant tots la veu més pia
de la Imatge al bell entorn.
Perquè als cors pengem domassos
per a Vós, Ramon Nonat,
feu que vagin...

**Puix que Déu us obrí els braços,
gloriós Ramon Nonat,
feu que vagin nostres passos
vers Jesús Sagramentat.**

Text: Guerau Mutgé

Xilografia: A. Gelabert

Música: E. Prats Martí

RESCOBLA

Puix que Déu us o-brí els bra-ços, glo-ri-ós Ra-mon No-nat, feu que va-gin nos-tres pas-sos vers Je-

COBLES *llengua*

sús Sa-gra-men-tat. De la mort sor-geix la vi-da en el po-ble de Por-tell; D'u-na ma-re ja fi-

ni-da n'ha sor-tit un sant no-vell. Ja que và-reu per-dre els lla-ços ma-ter-nals, Ra-mon No-nat, feu que

TOBADA *st*

¶ El Senyor ha menat el just per camins rectes.

¶ I li ha mostrat el regne de Déu.

PREGUEM

O Déu, que féreu admirable el vostre confessor sant Ramon pel seu zel a redimir els cristians captius dels infidels. Concediu-nos, per la seva intercessió, que siguem deslliurats dels lligams dels nostres pecats i que complim, ja lliures, allò que us és plaent. Pel Crist, Senyor nostre. - ¶ Amén.

ot dir-se que la devoció de la Vila ducal de Cardona a sant Ramon Nonat comença el mateix dia del seu traspàs a l'eternitat, després d'haver rebut del mateix Crist el sant viàtic. Una mula cega acabà les disputes entre el poble de Portell i les de la Vila, i els pares Mercedaris de Barcelona, car tots volien ésser dipositaris de les seves despulles, convertides el mateix dia en preuades relíquies.

Sant Ramon és un dels pocs sants que, sense el decret de canonització donat per la Santa Seu, fou elevat als altars. Roma no féu més que reconèixer *post factum*, que la veu del poble proclamava la santedat del frare mercedari cardenal, amb les corones de verge, màrtir i confessor.

La primera capella erigida al sant fou al Castell, la qual féu construir la Duquessa Na Catalina d'Aragó al mateix lloc on Crist administrava el Viàtic al seu servidor, i on moria com un mendicant a la cambra on era per a acolliment dels pobres. Era el 24 d'agost de 1240. Aquesta capella ha estat flagellada en distintes guerres dels segles XVIIIe i XIXe, sofrint molts desperfectes, i a darreries del passat segle restà abandonada, havent-se enrunat una de les parets i amenaçant ruïna les altres, sense que llurs devots poguessin evitar-ne l'enrunament total pels entrebancs que sorgien, en haver-hi la guarnició al Castell. Havia estat construïda l'any 1682. El Dr. Ramon Vancells, rector de Cardona de santa memòria, la reconstruí l'any 1912, quan al castell ja no hi havia el destacament militar; però el 1936 fou de nou profanada i saquejada quedant fora de culte.

A l'any 1963 començà de nou la restauració amb les almoines de llurs devots i la generosa aportació de l'Excma. Diputació de Barcelona. Aquesta fou dirigida per l'arquitecte de la Diputació el senyor Camil Pallàs, essent de nou oberta al culte el darrer diumenge d'agost de 1967. El Rnd. Pare Provincial dels Mercedaris féu donació a la dita Capella d'una relíquia del sant.

Les pregàries dels cardonins són resumides en les respostes dels distints goigs que es canten indistintament, un any els uns i altre els altres. El nombre de goigs editats és nombrós i en totes les llengües. En la col·lecció de goigs del sant propietat dels *Amics de Sant Ramon*, se'n compten 194 de distints.

A La Coma té una capella el sant, on hi ha una làpida commemorativa del trasllat dels restes d'Ortiz de Zárata, el darrer abat de la Col·legiata del Castell.

Bibliografia: *Les Nostres Devocions*, fascicle 17, «Sant Ramon Nonat», Torrell de Reus edit., Barcelona 1967.

BIBLIOGRAFIA

*Admirable en vida y mort
Sou en lo Cel poderós:
Logreunos l'eterna sort
San Ramon Nonat gloriós.*

*Goigs En Honor de San Ramon Nonat Que S'Venera
En La Capella Del Castell De Cardona / Lloch De Sa
Ditxosa Mort.* Grav. lleg.: San Ramon Nonat. Orn.:
dos gerros amb arbusts. Comença a una estrofa i des-
prés a quatre col. Orla. Manresa: Imprenta de Roca
S. Miquel, 15. - 1877. 25×35'5 - 31'5×44.

Altra edic. Facsímil. 31 agost 1964. Torrell de Reus,
edit. Barcelona. (336).

Altra edic. Facsímil. Agost 1965. Pàgines centrals del
Catálogo 1.ª Exposición de Goigs San Ramón. Ayunta-
miento de Cardona. Torrell de Reus, edit.

Altra edic. Facsímil. Maig 1970. Torrell de Reus (510).

Altra edic. Mateixes característiques. Es diferencia
pel peu del full. Manresa. Imp. y Lit. de Lluís Roca
S. Miquel, 15. s. a. 25×36.

Altra edic. Grav. directe. Imp. Vives - Manresa. s. a.
Ab llicencia. 19×28'5 - 21'5×31.

Altra edic. Grav. directe. Amb lleus variants del ma-
teix imp. Imp. Vives. Manresa. s. a. 19×28'5 - 21'5×31'5.

*Este es el lugar glorioso
En que murió San Ramon:
Protegednos bondadoso
Desde la eterna mansión.*

*Gozos De San Ramon Nonato Venerado En La
Iglesia Parroquial Castrense / Del Castillo De Cardona
Lugar De Su Muerte.* Grav. lleg. San Ramon Nonat.
Orn.: dos gerros amb flors. Comença a una col. i des-
prés a quatre col. Corondells. Orla. Manresa / Imprenta
de Roca, S. Miquel, 15. - 1887. 26×36 - 32×44.

Altra edic. Mateixes característiques. Només la dis-
tingeix el peu. s. a. Imp. y Lib. de Luis Roca, S. Mi-
guel 15. 24'8×35 - 32×44.

*Per la fama que pregona
vostre nom arreu del món:
a la vila de Cardona
protegiu-la Sant Ramon.*

Un full a quatre pàgs. Text a dues tintes. *Goigs a /
Sant Ramon - Lloant el Santíssim Miracle de / L'Euca-
ristia / Esdevingut al Castell de Cardona.* 2.ª pàg. Mú-
sica. El text d'aquests goigs ha estat confiat a Mossèn
Josep Serra i Janer, prev., la música a Mossèn Carles
Melé, prev., les xilografies a Antoni Gelabert i l'edició
a Torrell de Reus, editor a Barcelona. Agost del 1961.
1.ª edic. (214). Edició en varis tipus de paper i ilumi-
nada a mà. 22×31 - 25×33.

*Puix que Déu us obri els braços,
gloriós Ramon Nonat,
feu que vagin nostres passos
vers Jesús Sagramentat.*

*Goigs A Llaor - Del Glorios Sant / RAMON - NO-
NAT / Que Es Venera A La Capella Del Castell De Car-
dona.* Edició a tres tintes. Text a tres col. Música / E.
Prats Martí. Xilografies / A. Gelabert. Text / Guerau
Mutgé. L'edició Agost 1965 Torrell de Reus, edit. (370).
Edició commemorativa de la 1.ª Exposició de Goigs del
sant, i 725 aniversari de la seva gloriosa mort. Edició
esp. numerada 1 a 100 i acolorida a mà per M. Bena-
vent, a part de l'edició corrent. 23×33'5 - 25×36'5.

El text sencer inserit en el volum GOIGS I NADALS
(poemes) Guerau Mutgé. Barcelona 1972, a cura de Tor-
rell de Reus. Imp. Altés, S. L. Barcelona.

*Sol de Portell, brillau sempre a Cardona,
inclit Ramón nonat:
com diamant lluiu en la corona
del nostre Principat.*

Goigs a Sant Ramon. Lletra de P. Conrad Aixelà,
O.S.B. Pàg. 69/70. Volum dels Jocs Florals de Cardona.
1914. Barcelona. Tipografia La Académica.

